

HiPIMS

Peter Klein

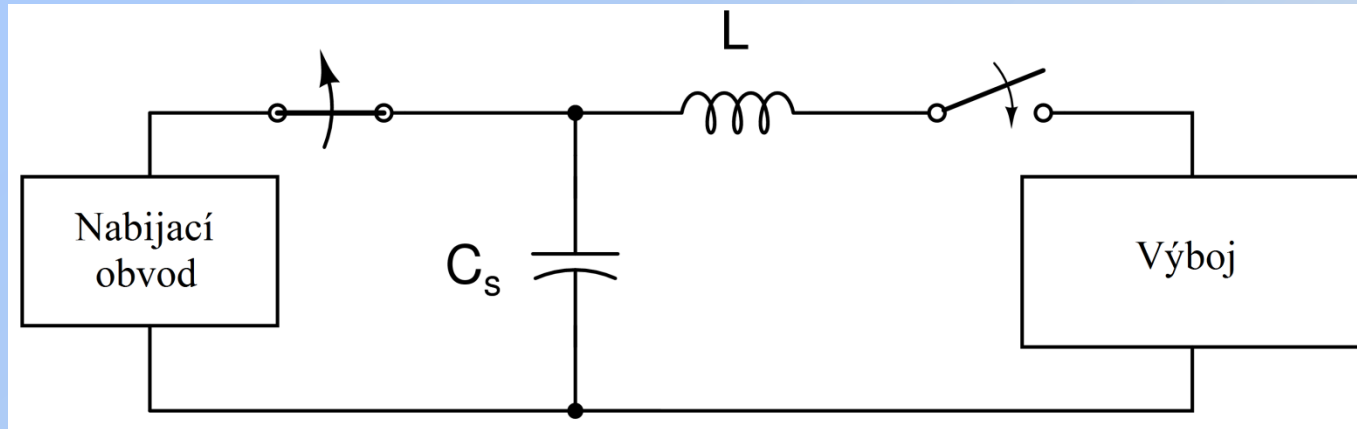
HiPIMS - High Power Impulse Magnetron Sputtering

- Tlecí výboj je budený krátkými (μs) velmi intenzívnými pulzmi

Charakteristiky:

- Vysoká elektrónová hustota (DC- 10^{16} HiPIMS- 10^{18} m^{-3})
- Vysoký iónový tok
- Podobná štruktúra vrstiev ako oblúkový výboj

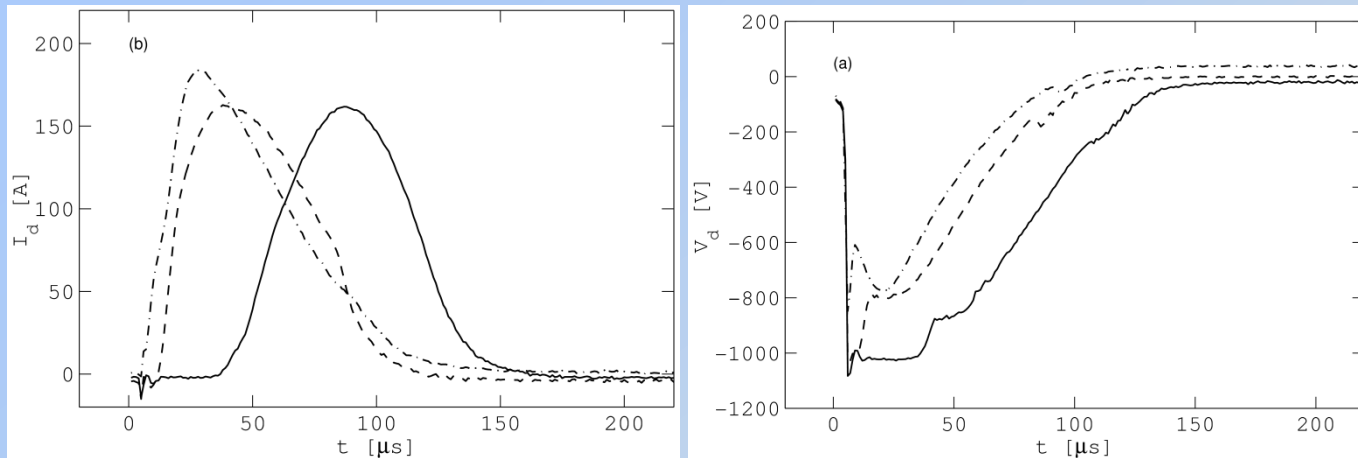
HiPIMS - generácia pulzu

Typické parametre HiPIMS:

- Katódové napätie 500-2000 V
- Hustota prúdu 3-4 A/cm²
- Hustota energie 1-3 kW/cm²
- frekvencia 50 – 500 Hz
- pracovný cyklus 0.5 – 5 %

HiPIMS - generácia pulzu

0,5 mTorr (plná), 2 mTorr (čiarkovaná) and 20 mTorr (bodko-
čiarkovaná)

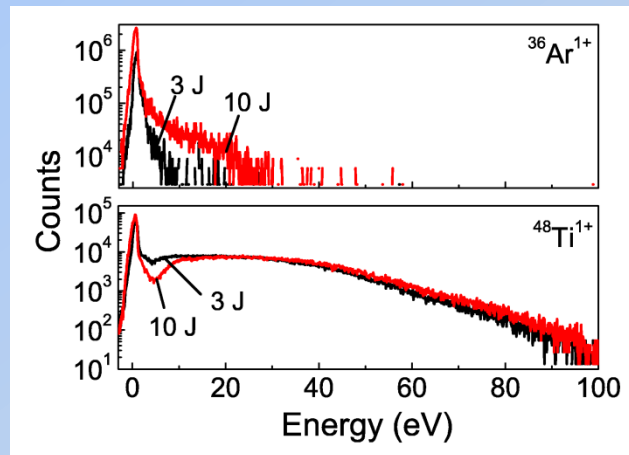
Tvar pulzu v závisí od viacerých parametrov:

Celkovej záťaže výboja

Druhu plynu a jeho tlaku

HiPIMS – iónový tok

Literatúra uvádza rôzne hodnoty stupňa ionizácie, najtypickejšie pre Ti HiPIMS: 90% (Bohlmark 2005) (DC 1%)

Iónová energetická distribučná funkcia pre 3 mTorr a energiu v pulze 3 J a 10 J

HiPIMS – depozičná rýchlosť

HiPIMS proces má nižšiu depozičnú rýchlosť v porovnaní s DC

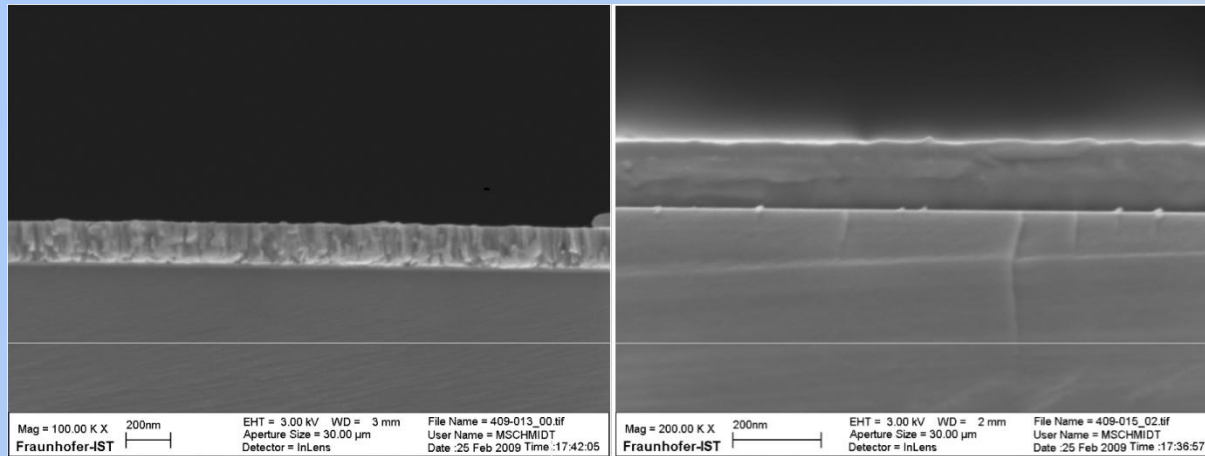
- Cu a Ti dvojnásobne nižšia (Bugaev , 1996)
- TiO₂ z Ti 4 – 7 krát nižšia depozičná rýchlosť (Davis, 2004)
- AlO_x z Al 3 - 4 krát nižšia depozičná rýchlosť (Sproul, 2004)

Jedno z vysvetlení je, že odprášený materiál je ionizovaný blízko terča, preto časť z nich je pritiahnutá späť na terč.

Zníženie depozičnej rýchlosti je preto najvýraznejšie pre materiály s nízkym sebaodprašovacím ziskom

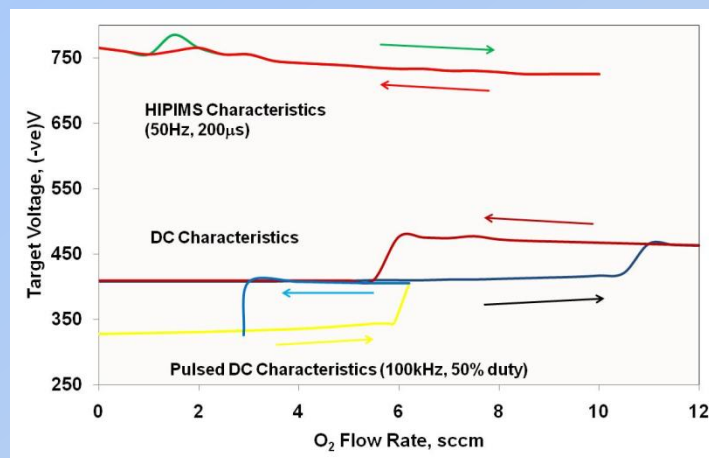
So znižujúcim magnetickým poľom sa zväčšuje depozičná rýchlosť

HiPIMS – vrstvy

- Vrstvy mají sklovitú štruktúru
- Lepší pomer tvrdosti a Youngovho modulu: DC-25GPa:460 GPa
HiPIMS-30GPa:370GPa

HiPIMS – reaktívne naprašovanie

Niektoré zdroje tvrdia, že HiPIMS eliminuje hysterézne správanie, ale nie vždy závisí to podobne ako u DC naprašovania od eróznej zóny a čerpacej rýchlosti vývevy.

HiPIMS

Melec SIPP2000USB

2x5 kW DC pulsed units:

Max voltage 1000 V

Max current 10A

HiPIMS maximum prúdu (bez oblúkov)

175 A pri 1 kW pri Ti terči

HiPIMS- zhrnutie

- Tvar HiPIMS pulzu je závislý od tlaku a druhu plynu
- Tento spôsob vytvárania tenkých vrstiev sa vyznačuje vysokou hustotou elektrónov a iónov
- Depozičná rýchlosť je však nižšia
- Vytvorené vrstvy majú sklovitý charakter
- Môže silne ovplyvniť reaktívny proces

Ďakujem za vašu pozornosť

Peter Klein